

Edit Gøgsigs erindringer

Skrevet og redigeret frem
til 2010

Lidt erindringer

1919, den 10.11 kom jeg til verden med tang. Forløsningen skete i hjemmet. Det er nu "Raunholtsled". Derefter husker jeg, at jeg som 5 årig, at der var noget med Jenny (min søster) at hun havde tabt en lille rød skovl i bækken.

Vi havde været med i mosen, hvor bedstemor Line rejste tørv. Hun lærte os en remse: "Når solen skinnede for stærkt, skulle vi sige: "Sæt blæsten op, sæt bedstemor i galop". Modsat lærte hun os at sige når der var for mange skyer: "Sæt solen op, sæt bedstemor i galop".

Jeg kan huske før Henry (min bror) blev født. Da lå der en dyngemurbrokker uden for bryggersdøren hvor min mor faldt og slog sit ben meget slemt. Endvidere at vi lærte at læse hos "Gammel bedste" oldemor. En enkelt gang var vi nede hos Olga og hørte hende lære andre børn at læse. Olga var en invalid pige hos en nabo.

Man siger at jeg var noget arrig eller aggressiv som lille. Jeg skulle have smadret en porelænsplet og nogle pæne kopper. Bedste undskyldte mig, "Hun gjorde det ikke med vilje", sagde hun. Inden jeg blev 10 år kan jeg mindes en høst, hvor bedstefar **Jørgen Wijel** Jørgensen væltede med et læs korn eller hø.

Jørgen Wijel med hestene

Han slog sig slemt i ansigtet og fik en krogen lillefinger. Han var ikke ved lægen med det.

Fra mit hjem:

Lidt om vilkårene dengang. Først om hjemmets ringe stand: Der var i mit barndoms hjem hverken strøm eller træk og slip. WC var bag ved køerne og måske en tot halm eller en stump avis at tørre sig med. Bad var i en stor balje på køkkengulvet. Vandet blev varmet i gruekedlen. Samme vand til alle børnene. De mindste først.

Vi var flere generationer. Vi børn havde både forældre, bedstemor – bedstefar og oldemor (kaldet gammelbedste). Og så på så lidt plads som vi havde i Møgelmosen. Der døde bedstemor og gammel bedstemor. Vi kom dertil i 1928. Gammelbedste nåede at se Mary, der er født i 1930.

Min far står bagved med hænderne på ryggen. Min mor sidder med den lille pige på skødet. Den lille pige er mig, Edith.

Luftbillede af Løgtholtsminde ved Dorf

Mens vi var på Kvisselholt Mark, **Kvissellaj**, havde far en gammel rød-hvid broget hest, der blev solgt, men måtte købes tilbage, da min mor længtes efter den. Den var så "Tålle", sagde hun.

Der var en markvej syd om ejendommen, som var meget bladret i vådt vejr. For at bøde lidt på det, blev der lagt grangrene fra hækken tværs over og derefter kørt sand på. Der var også engang en løbsk hest, der løb forbi. Mor var meget bange for om Gammelbedste gik ude på samme tid.

Det første legetøj vi havde var store strandskaller, både runde og aflange og sorte.

Desuden lavede bedstefar køer af en ende hegnspæl, der blev savet til. Den havde to horn foran. Imellem dem blev der banket en stabel (krampe) hvor en snor blev bundet i, så vi kunne trække dem efter os.

På Kvisselholt Mark kom der gående eller cyklende en landpost, der hed Elias Hejltoft, og når han havde hvid jakke på, måtte vi børn gå med bare ben.

Og endnu en ting fra 7-8 års alderen. Jeg gik i Jordbroen skole, Jeg skulle forbi St. Ravnholt, hvor der var en Sankt Bernhard hund, en rødbroget slags. Ham var jeg bange for, så bedstemor måtte følge mig forbi den.

Engang skulle vi give lærer Sørensen en julegave fra os skolebørn. De store købte, jeg tror det var en potageske. (en kartoffel-ske) Jeg gav ham en 10 øre, som jeg grædende afleverede, fordi jeg kom for sent med den. Det var ved Smed-Johans søn Knud, lærer Sørensen boede. Der ligger Ansø's nye hus nu.

Min far og mor

Min far og mor foran gården i Grønlund, Thorup

Min opvækst i Møgelmose:

Indkørslen til V. Møgelmose, som jeg husker den.

Da vi den 11.4.1928 flyttede til Møgelmose, kørte ejeren af Store Raunholt, Møller os 5 børn og de to gamle Bedster os derud i bil. En HGF'er (En Høj Gammel Ford).

Far og bedstefar var med flyttelæsset på hækvognen. Mor blev tilbage og gjorde rent. Da hun var færdig med det, gik hun til Møgelmose. Altså ad Løgtvedvej til Ørsø og videre til Skrydsholt, hvor der var en genvej til Møgelmose over markerne.

I Møgelmose var der store huse, og der var "Karlekammeret". Det var i udhuset. Det var noget nyt og spændende, synes vi husmandsbørn. Der var noget, der kunne se ud som en hel lejlighed. Jeg har senere hørt, at nogen der blev kaldet Strikke-Jakobs, havde boet der en gang. Det er bedsteforældrene til Mogens Koch Pedersen.

Det var derude i de rum, resterne af et gammelt chatol, store skuffer og det øverste skab med takker til sølvtøj. Deraf kommer nok mit ønske

om at få et sådant møbel selv. Jeg fik det også. I 1954 i Vejle for 375 kr. Senere solgte vi det for pengenes skyld for 1100 kr., De penge gik til et nyt køkkenbord og et køleskab.

Den 9.2.1930 blev Mary født i Møgelmosen. Det var sne på og vi store var ude at køre på kælke på en lille bakke vest og nord for gården den dag.

Mary indtil det sidste år, som hun gik i Dorf. Vi gik til skole. Jeg fik min første brugte cykel, købt for 35 kr. hos Marius Pedersen, bror til Osvald Pedersen.

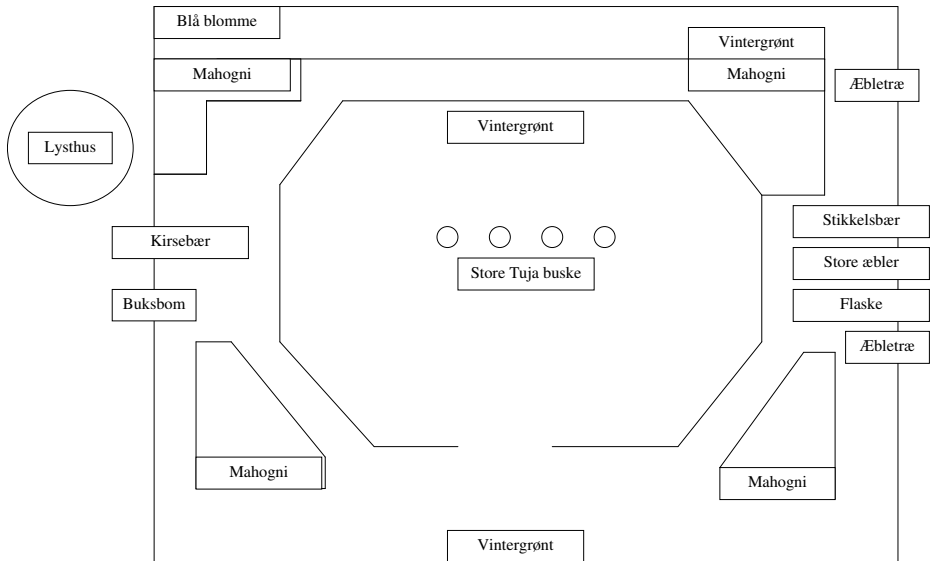
Vi lærte at cykle under stangen på min fars cykel, en gammel cykel med fladt styr.

Jeg var selvfølgelig med i roer og høst der også. Jeg kørte af og til mælken op til vejen, ca. ½ km med hest og gig.

Vi gik i skole hos P. Hanghøj og Frk. Antonette Christensen i nuværende Rådhusgade (i Dronninglund). Begge skolebygninger er nu væk, med gennemgang til Nørregade ved Hjemmebageren.

Den gang var Hjemmebageren en lille butik på få m² med en disk, hvorpå der stod et glasskab nærmest ved kagerne til højre. Her bagte Marie. Hun havde hjælp af unge piger. Længst tid var det nok Elva, der var der. Det var dengang, da der var 5 øres kager til, fra dette bageri. Der var altid kage til kaffen i KFUK, i den lille sal i missionshuset. Kaffe med brød kostede 35 ører.

ejer - havde anlagt. Jeg prøver at tegne den:

Vores have i Møgelmose

Oldemor døde året efter vi flyttede derud til Møgelmose, 92 år gammel. Bedstemor døde det næste år, af galdesten.

Mors og fars sølvbryllup

Sølvbrylluppet var den 31.1.1944. Da havde vi været i Møgelmose i 15 år. Og alle børn på nær Mary, var blevet konfirmeret.

Ja dertil sølvbrylluppet, var der en kokekone i huset. Hun logerede i værelset, som bedstefar ellers boede i. Hun blev vækket af en nabo, der kom med telefonbesked fra sygehuset, om at bedstefar var meget dårlig. Laura, som kokekonen hed, ville ikke vække far og mor.

Så det blev morgen inden de fik at vide. Far kørte på cykel til Dronninglund, sidst i Januar, men bedstefar var død. Jeg kom hjem fra Thorshøj, dagen før festen den 31.1.1944.

Mens vi var i Møgelmosen, var der en markvej nordover, hvor Bane-Anton kørte en mælketur til Ørsø mejeri. Han skulle til fattiggården, vor nabo til øst, og derfra igen ad markvej over til Hønborg gårdene og naboen dertil. Samme vej omkring os og her mellem småsteder på Milholt mark, til den nuværende Milholtvej.

Til Møgelmosen hørte også en mose, hvor der blev lavet æltetørv til eget forbrug. Det var hårdt arbejde. Far, bedstefar og mine brødre arbejdede der.

Jeg husker også at vores nabo, Kirstine Jørgensen, fik radio. Vi børn var somme tider ovre ved hende og høre børnetime.

Mor og far havde, inden vi blev voksne, fremmed karl og pige. Jeg husker navne som Herluf og Helga, møster maren og Pauline.

Mor og far var i V. Møgelmosen i 15 år. I den tid fik de bygget den østre længe om og forkortet, så porten forsvandt. Der blev lavet tørvehus og WC i sydenden af det nye. Papiret til brug på WC'et, var aviser klippet i passende størrelser. Andre steder brugte de telefonbogen til samme formål. Indholdet af spanden fra WC'et blev gravet ned ved rabarberne i haven.

Når der var stormvejr måtte far og bedstefar ud og lægge harven og noget tungt på toppen af stråtaget, så det ikke fløj væk. Tækningen af husene stod bedstefar og far for. Med rughalm, der var tærsket med plejle i laden. Der var en petroleumsmotor fra Aså til at trække hakkemaskinen og tærskemaskinen til havre- og byg-negene.

I 1940 blev der bygget en ny kostald. Den kostede 6.000 kr. Rugen blev tærsket med plejle og samlet i store ”brådnings”, til at tække udhuset med. Jørgen Wijel var mester, far syede for tækker inde i laden.

Stuehuset i V. Møgelmose nu Asåvej 1, var indrettet sådan:

Stor stue	Stue	Soveværelse	Spise kammer	Bryggers	Snedker stue
					Grue Ovn
Værelse	Værelse	Gang	Dagligstue	Køkken	Gang
					Kælder, 3 trin ned

I Møgelmose var der god plads i stuehuset, men på et tidspunkt blev storstuen lavet om. Der blev en stue til min bedstefar, med kakkelovn og en gang midt i huset, så der var adgang til et værelse i gårdsiden, uden at skulle gennem andet.

Vi skulle hjælpe til med alt, når vi blev gamle nok. Som regel 2-3 år inden den næste blev konfirmeret. Maskine til alt var der jo ikke for dem, der havde lidt med penge og mange børn – og vi var jo 6 børn.

Jeg kom ud at tjene da jeg var 17 år. Ude hos landbrug, var det samme arbejde - Vi piger hjalp med at malke, hakke roer, lægge kartofler og høste med neg og hø i løs tilstand.

Vi som havde får skulle vaske får i lunt vand i en balje med soda og skyllede efter med koldt vand fra pumpen i gården. Så filtrede fårets uld ikke. Det skulle jo klippes af når det blev tørt. Og laves til garn (Jøn). Vi brugte gamle strømper, hvor foden blev fornyet. Vi brugte en ”Jønål” til at stoppe hullerne med.

Far og bedstefar brugte sivsko inde. Altså som vi bruger ”tøjsko” slippers. Havde vi noget stof fra kasseret tøj blev det bedste brugt sådan.

Som barn og ung havde jeg tit ørepine. Så fik jeg proppet noget af Jørgen Wijel’s skråtobak ind i øret og det hjalp da (Sådan som jeg husker det). Far havde hovedpine af og til. Han gik i seng også til det forsvandt. Der har vi vores migræne fra!

Den første skoledag fik jeg et stort æble af Karen fra "Benholt". Engang blev der i skolen brugt spanskør på en af drengene. Jeg husker, jeg blev drillet med at være kærester med ham, fordi jeg blev rød i hovedet, da det skete. Det var Rigmor Jensen, nu Holdensen, der sagde det. Altså Lydia's søster.

Lærer Sørensen åbnede et vindue og klappede i hænderne når vi skulle ind.

Min mor Susanne Bertelsen

og min far Anders Christian Bertelsen

Mor fik en gang en byld på maven. Hun var hos lægen i Aså, Dr. Lassen. Han havde noget sort salve, der skulle smøres på.

Vi gik i søndagsskole i den lille sal i missionshuset. Der var et skab i gangen, hvor man kunne låne bøger. Lederne i søndagsskolen var mange, nogle var gamle, som så blev afløst af yngre.

Post-Severin, Post-Anders, Ole Christian, Sara, Frk. Madsen, Marinus Cykelhandler, lærer Pedersen, Aakjær, Peter Møller, Emil Andersen, Anders Christensen, Johannes Pedersen og Chr. Knudsgaard er dem jeg kan huske.

I stuerne blev der fejlet og tørret støv af hver dag. En eller to gange om ugen blev der vasket gulve.

Vandet til gulvvasken blev hentet i en spand ved pumpen ude i gården. Opvaskevandet blev gemt til grisene i en spand i bryggerset. Samme spand blev også brugt til for gamle madrester.

Om eftermiddagen skulle vi lappe, sy og strikke, hækle eller brodere. Kunne vi snige os til at læse i bøger, gamle ugeblade, især fortsatte romaner, var der spænding i hverdagen. Men om sommeren var der den store have, og hakning af roerne til den tid. Kartofflerne skulle luges ligesom gulerødderne.

Selvbinderens indtog

Også om sommeren oplevede vi ”vidunderet” selvbinderen, der blev trukket af tre heste. Med det samme skulle negene sættes i trav med håndkraft. De skulle vendes i vådt vejr, lægges ned og tørre i bunden, inden de kunne køres ind i laden. Her ”ladede” bedstefar Jørgen Wijel altid negene. De blev lagt hårdt og godt i gulv og på stænger. De første par lag blev lagt på runde ”poge” over loen. Det forekom os ikke at være farligt dengang.

Der var et stort stuehus i Møgelmosse, hvor bedstefar faldt igennem og

ned på bageovnen, der var muret af sten. I denne bageovn blev der fyret med ris (små grene) fra en lem, hvor der også var en stor åben skorsten. Bag denne ovn var der et lille rum på et par kvadratmeter, som hed ”det sorte hul”. Intet vindue, men en lem nede ved jorden. Der blev uartige børn truet med at komme ind. Det blev også brugt til at lægge rugehøns i.

Også en tømmerstue/værksted med høvlebænk, en gammel rulle fyldt med sten, en gruekedel muret inde i et hjørne, masser af mus og spindelvæv i utætte vinduer, murstensgulv, vaskebaljer, når de var i brug, altså af træ, kaldet ”bærkar”.

Bedstemor

Bedstemor Line lærte mig at brodere, jeg har mit første broderi endnu, en løber til en kommode. Jeg strikkede ”muffedisser” til bedstefar for 50 øre parret, altså i strikkeløn. I bunden af et gammelt klædeskab stod en lille æske som bedstemor lovede at komme 5 øre i af og til til mig. Jeg kiggede mange gange forgæves efter om der var flere.

Strømper fik jeg lært at strikke også. Jenny og jeg strikkede et par uldne til os selv af en rød-brun-farve. Det var med meget fine (tynde) pinde, nok nr. 1, hvis der var noget nummer. Det var langt og træls arbejde.

Straks efter vi kom til Møgelmosen, døde gamle bedste, vist endda den første sommer, 92 år gammel. Næste år døde Line, 67 år gammel, af galdesten.

Bedste stod, eller nærmere lå, i kisten ude i et lukket vognrum, hvor der var træloft med lyngtørv. I disse tørv havde en høne lagt æg. Disse æg skulle findes og samles ind og bages af til begravelsen. Johan blev sendt op på ”lyngen” for at tage disse æg ned.

Et par brædder gik itu og han havnede nede i kisten, uh – uh- uh- hvor blev han bange.

Nord for gården var der ved markvejen, en lille grusgrav, hvor vi børn legede. Vi fandt nogle røde klumper som vi klemte eller slog itu. ”Rødklumper” kaldte vi dem. Det var nok ”al”. Der var en bæk

Møgelmosse

Løgtholtsminde set fra Sydvest

I begyndelsen i Møgelmosse var det kun far, der havde en cykel, inden vi fik vores egen. Mor fik aldrig lyst til at cykle. Vi børn lærte at cykle under stangen på fars cykel, inden vi fik vores egen. Vi gik i skole, godt en kilometer, både vinter og sommer.

Jeg var glad for at gå i skole, som den gang var pligtig i syv år. Efter konfirmationen, den 8.4.1934, var jeg mors hjælper i hus og have. Jeg hjalp med malkning med håndkraft, indtil næste pige blev konfirmeret. I marken hjalp vi med roer og høst.

De var en stor have, flot anlagt af onkel Jens, som havde boet der før os.. Men efterhånden blev den mest arbejdskrævende del ryddet til fordel for kartofler og andet. Bedstefar passede at klippe hæk, som var til de 2 sider af haven. Bedstefar levede til få dage før mors og fars sølvbryllup.

Der var også en meget kunstfærdig have, som onkel Jens – den forrige

i Donnerbæk, nede igennem marken, hvor vi skulle ”slå vand op” til kvierne. Bagest i marken var der en lille mose, hvor der var blåbær. I den mose, husker jeg at der var ”æltetørv”.

Tørveæltning

Vi gravede tørv i egen jord, både på Kvisselholt mark og i Møgelmosen. Der var det æltetørv: en maskine blev forspændt heste. Jorden og vand blev æltet sammen mens det blev kørt til marken tæt derved. Her blev ”Ælten” lagt ud i nogle rammer. Der er et billede i albummet. Der var Carl og Else, min fars halvbroder, der kigger på. Det billede har jeg vist ikke mere.

Først blev der rimmet af, d.v.s. at det øverste lag muld blev fjernet. Nede i graven stod far og en af drengene og gravede sort jord op på brinken. Der stod en anden og læssede i en vogn, hvor der var spændt en hest for. I vognen var der roterende jern til at blande jorden med vand.

Vandet hentedes fra graven. De kørte så med vognen, arbejdende, til en flad plads, hvor det sammenæltede blev bredt ud i et jævnt lag. Så blev det streget af i aflange tern med særlig redskaber.

Også i Dorf var der blevet lavet tørv. Dog en let brun – gravet tørv. Æltetørv var sort og hårdt jord men med god varme i. Desuden skulle vi i Møgelmosen have fældet vildtvoksende småtræer (ris) til den store ovn i bryggerset. Der skulle fyres så varmen gjorde stenene i ovnen hvide. I ovnen bagte vi rugbrød og sigtebrød og lidt kager samtidigt.

Det er ikke nemt at forklare, når I ikke har set det. I Dorf Mølle vises i dag hvordan.

Tørv skulle vi have i titusinde vis for at få nok varme. De to kakkelovne og komfuret. Ingen varme i værelserne.

Jørgen Wijel havde betalt et vægur med tørv. Det var gamle urmager Heden i Dronninglund. Hans (min bror) har det ur nu.

På pladsen tørredes massen i nogen tid afhængig af vejrets luner. Så blev de sat i rækker. Første tørv blev vendt og lagt ud til siden, så blev to rækker mere lagt skråt op og der skulle de så tørre igennem en tid. Når de blev helt tørre blev de kørt hjem. De mindre tørre blev vendt og sat i rækker igen. De blev talt op i tusinder. Vis 10-12 tusinder blev det til en vinter.

Tørvene graves i mosen.

De opgravede tørv slæbes til tørrepladsen.

Vi boede nabo med fattiggården, hvor originalerne boede. Bedst kendte vi Prøjs-Peter, der altid kunne være heldig at komme på besøg, når der røg op af vestre skorsten.

Det betød at vi var ved at bage, vaske eller slagte. Så satte han sig på kanten af den store balje med kæppen til støtte foran sig og snakkede og snakkede. ”Ja, ja, så fårwal, hvis vi intj sies mier, så er æ siste gång” sagde han.

Også Lyngdruppi, og hans bror Jens Peter, der var nærmest åndsvage, så vi tit. Panka-Line, Sæk-Anna, Bredmues-Anton og mange flere, var nogen af deres navne.

De gik af og til en tur på den store vej og tilbage igen. Når køerne skulle ud og ind på fattiggården, kunne vi altid høre om det vat Prøjs-Peter der råbte ”håp-håp-håp”.

En anden side af mine oplevelser undervejs.

Mens mor og far havde brug for hjælp i landbruget skiftedes vi konfirmerede børn til at være karl og pige hjemme, så udgået fra 7. klasse, måtte vi være med til det hele både ude og inde.

Inden vi blev så gamle, var der i Møgelmosen en fremmed karl og pige. Der var også mere arbejde med tingene dengang end nu. Der var store gryder på komfuret til forældre, seks børn bedsteforældre, oldemor og karl og pige.

Malkning var en af mine opgaver

Vask

Storvask en gang om måneden, det var på vaskebræt med pindefyret gruekedel, i et koldt bryggers. Hver anden uge, var det vist, vi skiftede undertøj (pu-ha). Tørring i solen eller frostvejr, så stive som pinde båret ind igen. De blev så delvist tøet op om natten ved kakkelovnen, eller hængt op på loftet i en uges tid, så vi kunne tage det ned og rulle og stryge.

Rullen stod i Snedkerstuen (værkstedet) i bryggerset, fyldt med kampesten. Der skulle to til at trække den frem og tilbage. Mor rullede om stokke, vi vippede til "hvitten" side hver anden gang. Gik rullen skævt kom der store læg på tøjet, eller det hele søstes fra stokken.

Bagning

Storbagning havde vi vist hver anden uge. Ovn, indbygget af sten, mellem kælder og snedkerstue, blev fyret af far med ris fra mosen og markskel. Ovn, blev først sort indeni af røg. Efter et par timers fyring var der godt med gløder og ovnloftet blev hvidt. Så skulle gløderne brænde omtrent ned, rages ud af ovnen, under stor åben skorsten, lidt vand blev hældt på, som tog det meste af asken med ud. Glughullerne blev stoppet for at holde på varmen derinde. Brødene, 6-8 stykker rugbrød, 10 franskbrød eller sigtebrød nok snarere, blev placeret med en dejskovl. Denne skovl var meget lang, mindst to meter lang.

Rugbrødene blev placeret inderst, tæt op af hinanden. De skulle stå i 2 timer, så finbrødet, 8 stk, i en time. Yderst stod kringler, boller og formkage. Til jul kunne pebernødder nå at blive bagt, efter at kagerne var taget ud.

Når brødene var bagt, blev de hevet ud med skovlen, taget imod med håndklæder eller viskestykker i hænderne. Derefter blev de lagt på Bryggersbordet, tørret nedenunder med en fugtig klud og lagt på "ryggen" til køling.

Efter både bagning og vask, blev der gjort godt rent i bryggerset, hvor det store bræddeloft var rådden og hullet, var fyldt med spindelvæv. Gulvet blev skrubbet med stiv kost og koldt vand hver uge om lørdagen. Askespanden blev tømt, tørv blev båret ind hver dag i store kurve.

Efter at kassen ved komfuret var fyldt, ligeså ved kakkelovnen.

Som unge kom vi på besøg hos Bedstemor og O.C. Nielsen, Dannebrogsgade 8, 2. th. i Aalborg. Det var også i forbindelse med kristeligt landmandsmøde i Aalborg. Hvis man havde fået nye sko dertil og havde dem på første gang, var det en blandet fornøjelse med de varme fødder i de nye sko.

Det var mest Jenny og jeg, der gjorde den tur. Vi var med i KFUK-Dronninglund.

Af selvdøde grise, kunne vi koge sæbe. Hele grisen minus tarmene blev skåret i store dele og kogt i gruen i vand tilsat kaustisk soda og nitroglycerin.

Efter tørring af tøjet, skulle der rulles og stryges. Rulletøj var undertøj, lagner, pude- og dynebetræk.

Strygetøj: Forklæder, bomuldskjoler, sommerkjoler. Noget af det blev stivet med kartoffelmel udrørt i koldt vand i et stort vandfad. En kedel kogende vand deri gjorde det klart og tyndt. Det blev så afkølet til håndvarmt med koldt vand.

Vi skiftede tøj hver uge, nogle kun hver anden uge.

Sjællandsturen

Nu vil jeg fortælle om min sjællandstur. Den var efter Kjærsgaard, vist nok i 1947. I mellemtiden var fru Nielsen blevet enke med 6 børn, noget sørgeligt, da hr. Nielsen fik fåresyge, som gik både opad og nedad. Han endte i Viborg (sindssyge). Jeg var så en vinter oppe hos fru Nielsen, da

hun solgte gården og flyttede til Hjørring, Solvænget 3. Det var derfra jeg søgte plads på Sjælland. Først på et landbrug ”Slettehøj” ved Haslev nærmest Torslev. Her var jeg kun en sommer, så søgte jeg til Birkerød ”Birkehjem”, Hestkøbvej 9, med piger fra Ebberødgård.

Jeg synes der var så meget at skrive om, men noget må jeg have glemt. For jeg var da på Sjælland og havde plads, først i nærheden af Haslev. Det hed Slettehøj – Terslev på en gård med nygifte, hvor fruens far boede der og en yngre søster. Derfra og til Birkerød et hjem for piger der kom fra ”Ebberød” som nu skulle lære at opføre sig rigtigt. De var nok mindre begavede, men kunne nok finde ud af at stjæle i mine skuffer (Chokolade).

De skulle jo gøre rent og fyre på frøkenens værelse. En aften da vi sad i stuen med håndarbejde bad en om at gå på toilettet. Kort efter en til. Jeg var ny og dum. Der måtte kun være en ude ad gangen. Jeg var jo selv ny i det arbejde. Nå de blev meldt til politiet, som nok fandt dem. Det husker jeg ikke.

Jeg sagde pladsen op, men jeg kom ikke derfra lige med det samme. På et tidspunkt var jeg hos Inger og smeden på Fredensborgvej (nej – jeg husker forkert med). Det var nogen som mine forældre kendte. Ingrid og Konrad Pedersen-Smed. Jeg kom ikke derfra lige med det samme fordi jeg også havde bestilt nyt gebis i Birkerød. Frederiksborgvej 49. Der er vist tank med benzin.

Det blev den første plads jeg ønskede at forlade i utide, fordi jeg slet ikke havde erfaring med forsorgsarbejde. Den gang skulle der ikke nogen uddannelse til, vel heller ikke, fordi jeg var i køkkenet mest.

Men ved aftenvagter og på frk. Nielsens fridage, kunne det nok gøres nødig. Jeg blev overtalt til at blive i 5 måneder. Men for første gang græd jeg over det og fik nerver på grund af arbejdet.

Vel sluppet ud af dette, blev jeg i Hillerød en måneds tid hos Inger og Konrad Pedersen, Smedens på Frederiksværkvejen 43. Jeg skulle have

nogle nye tænder, de sidste var trukket ud og nye bestilt i Birkerød.

Så fik jeg da en slags rekreation hos de to gamle, rare mennesker, som min mor og far havde kommet hos, da de i 1917-18 var i København. Far som soldat, mor som tjenestepige i Hellerup. Nå men dette kommer altså før Lars Peter og kæresten i Vejle.

Flytning til Thorup

Grønlund hvor mor og far boede en overgang, lå ved Thorup

Fra Dorf flyttede mor og far til Thorup, og skulle ikke have nogen hjemme mere, så jeg søgte plads igen. Vi boede fra November til 14.-15. januar ovenpå i Dorf, dengang den nye skole. Herfra tog jeg på arbejde bl.a. hos Olga og Viggo i Jordbroen's købmandsbutik, i roerne (optagning med kniv) hos Henning Hansen i Dorf.

Så var rygtet om min ledighed nået til Stenhøj eller derhen ad i hvert

fald. Gennem Johanne Jespersgårds bror, lærer Lassen, Højstrup. Lars Peter Larsen, Nygaard kom på motorcykel til Jordbroen og ville høre om jeg ville være ”Husholder” hos ham. Hans søster havde jeg været på Horne højskole sammen med. Der fik jeg min første og bedste plads som husholder.

Ud at tjene

Min første plads var hos Emil Andersen, Bredholtsminde, hvor der den gang var 6 børn og tjenestekarl. Jeg var der 1½ år. Også der var det malke- og markarbejde. Efter den tid var jeg ½ år i Dronninglund præstegård, hos Hr. og Fru Clausen, senere provst. Derefter i Solholt ved Rørholt, hvor Johan også kom. Det varede i 1 år.

Højskole

Så kom højskoletiden, i sommeren 1940. Krigstid og varemangel, rationeringsmærker, identitetskort og mørkelægning, var noget jeg husker tydeligt. Der var mangel på cykeldæk, cykellygterne skulle også mørklægges. Det vil sige at en sprække på ca. 1 gang 5 cm var lovlig. En god sommer trods alt dette, hvor Dagmar og jeg cyklede fra Horne til Dronninglund i weekenden. Var der modvind tog det 5 timer, en enkelt gang i medvind tog det kun 2½ time. Der var grusvej nogle steder.

Hjem igen

Efter den sommer kom Jenny ud at tjene og jeg kom hjem, men i sommeren 1940 var mor syg og kom på sygehus. Så var bedstemor fra Aalborg dernede nogle dage for at lave mad.

Det var i Bredholtsminde, der var 4 børn og en blev født den første sommer jeg var der. Alle fire var drenge.

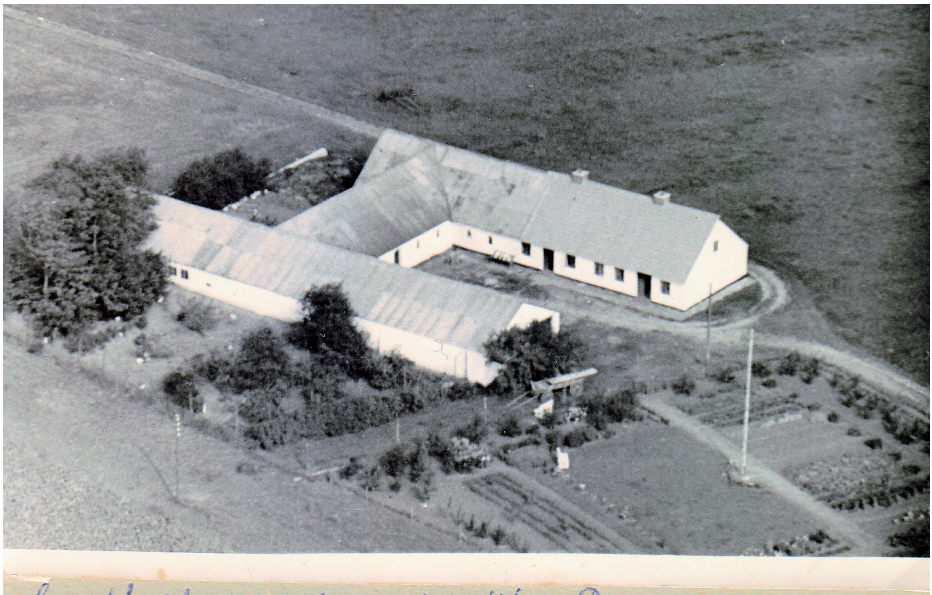
Så kom pastor Clausen en dag til mit hjem og spurgte om jeg skulle flytte til november. Jeg synes det var spændende at tjene i en præstegård. Det var som stuepige i ½ år. Derefter var der en pige fra

Klokkeholm, der ikke selv kunne finde ud af det. Forældrene var døde og Clausens havde lovet at hjælpe pigen.

Det blev så grunden til at jeg måtte have en ny plads. Det blev igen på landet, på "Solholt" ved Rørholt. Der skulle en datter og jeg skiftes til at gøre rent og lave mad i en ugentlig omgang. Jeg var dengang 19 år. Der var flere karle også, og vi piger var ikke i marken, men gjorde spande rene og passede høns og have.

Her var jeg i 1 år, hvorefter jeg tog på højskole i Horne i ½ år. Dagmar fra Dronninglund og jeg cyklede derop den 3. maj 1940. Sommeren igennem tog jeg hjem én gang om måneden også på cykel. Cyklerne havde dårlige slanger og dæk. Efter denne store oplevelse – Højskole i datidens form – så var det tid til at Jenny skulle ud og tjene og jeg skulle være hjemme.

Dorf

Løgtholtsminde, Løgtholtsvej 5.

Mor og far flyttede til Dorf i 1943 til Løgtholtsminde, Løgtholtsvej 5.

Efter 2-3 år hjemme kom jeg ud i ”livet” igen ved at søge plads i avisen. Jeg fik mange tilbud, og valgte et sted i Thorshøj. Det var hos Aase og Alfred Nejsum. Det var husligt arbejde og børnepasning, det næsten eneste mulige. Der var en dreng på 6 år fra Aases første ægteskab. Anne-Marie blev født den 15. september, og da fru Nejsum havde T.B. (tuberkulose) var hun og pigen under særlig opsyn, før og efter fødslen. Der var jeg ca. 1 år og da de om foråret mente at kunne være alene igen fik jeg plads hos

Vi havde et par får eller flere, så bedstemor skulle klippe ulden af og inden klipningen skulle de vaskes i sæbevand. Det var i en stor balje eller var det soda og skylles i rent vand.

Fårene skulle vaskes inden de blev klippet, så ulden ikke var så beskidt.

Der blev lavet rullepølse, let saltede ribben, kogt til grønkål til jul. Der er en særlig god smag for os der har været med til det hele. Et saltkar til lammekødet, et andet til gris. Vi havde hverken køleskab eller fryser.

”Rosendals”, et landbrug i nærheden, men efter nogle måneder blev jeg som formodet, smittet af skarlagensfeber, indlagt på Epedemien, der nu er en afdeling under Dronninglund sygehus. Jeg blev dog ikke syg, som alle de andre patienter. Jeg kørte hjem til Dorf, men fik halsbetændelse

og måtte i seng en uges tid, derefter tilbage til pladsen i Rosendal. Nå, men et stykke tid derefter fik jeg en kirtel (byld eller hævelse) på halsen. Fru Rosendal mente at det nok var tuberkulose, på sygehuset, punktering af bulen.

Pladsen blev sagt op og jeg boede hjemme, var lidt på arbejde nogle steder, tog kartofler op i Søndergaard, plukkede bær i Lille Ravnholt, og hjalp hjemme for føden.

Torslev

Så kom der bud fra Torslev Præstegaard. Deres pige var blevet syg, og jeg var afløser der i 6 uger hos pastor Leutz og frue. Derfra søgte jeg en anden plads til november 1944. Det var på "herregården" Kjærsgaard ved Tornby. Jeg fik den trøst af pastoren at det blev sammen med nogle værre "børster". Altså "løse landbrugkarle", der kom og gik.

Men det gik nu meget godt det år jeg var der. En stor gård var det, med ejer frue Chr. H. Nielsen. Der var 4 børn og nummer 5 blev født den 18. Maj. Det var et stort folkehold, 5-6 faste, foruden de løse til roer og høst, vel nok. Desuden fodermester-familien. Der lærte jeg en ny slags husdyr at kende. Hvis man kunne fange dem, kunne man tjene penge på det, nemlig "røtter".

Hjemme havde mor altid været bange for en ukendt, formodet rotte i tørvehuset. Her stødte man bestandigt på de bæster, i gangen, i køkkenet, i bryggerset, på lofter, i udløbet, i kloakvand. I bryggerset skulle de ud gennem et drænrør. Her blev sat en grangren som rotterne prøvede at gnave igennem. Den var bidt skæv i yderste ende hver nat.

På loftet stod store sække med byggryn og flormel, eller hvad det nu var, dengang under krigen. Her åd rotterne sig mætte og ynglede. Det gjaldt derfor om at fange dem der sad i sækkene når vi hentede gryn deroppe, - puha, - men jeg tjente 11 kr. på rotter det år, for hver rotte fik jeg en krone.

I køkkenskuffer og skabe brugte jeg kulskovlen som våben, jo, jeg var også med i krigen i 1945!!!

Her var stuepige, foruden og jeg kokkepige med risfyret komfur. Det skulle hver dag pudses med vand og en stump rød mursten. Herefter skulle det vaskes efter og blankes med avispapir. Der var hvidskurede gulve, puha. Vandet skulle hentes i en pumpe i bryggerset.

Vi fik en slags kartoffelskrælle-maskine, hvortil vandet skulle hældes op i en balje. Den var stablet op på bryggersbordet. Der sad en slange deri, som så gik ned i maskinen mens den tæskede kartoflerne rundt i en cylindrisk beholder med, ligesom ru asfalt indvendig.

Der oplevede jeg, ja hold fast, min første store forelskelse, endda en af de løse. Det gik ikke, eller også kan man sige at det gik forbi.

Veninder ?? og mig længst ude til højre.

Nå, jeg ville, efter dette år, lære at sy, noget som alle piger dengang havde vældig godt af. Så kom jeg atter til Nejsum's som halvdagspige, syede den halve dag i Try, hos frk. Uggerhøj. Den sidste måned boede jeg hos en enke i Try. Karla og jeg lavede selv mad, hun gik også på arbejde.

Imidlertid blev Mary konfirmeret og så var hun pige derhjemme. Da hun skulle ud, kom jeg hjem igen en tid og efterhånden blev Johan (2, Mary (1) og Jenny (3) gift, ja også Henry (4) og Hans (5). Jeg var altså ældst da jeg blev sidst gift.

Kæreste

Gustav Gøgsig

... og mig

Så kom der imidlertid en mand i vejen med en ”slæde”. Det er et gammelt udtryk for en kæreste. Her var det Gustav Gøgsig, som jeg nu har været husholder for i 27 år. Efter $\frac{3}{4}$ år i Stenhøj, var han rejst til Vejle, og jeg var selvfølgelig nødt til at skulle derned også.

Vejle

Jeg søgte flere pladser i avisen, og fik flere tilbud. Jeg tog det nærmeste ved Vejle. I Stubdrup hos Chr. Andersen.

I vejle havde Gustav arbejdet på Højskole Hjemmet, Dæmningen 10, som hotelkarl. Jeg som husbestyrerinde hos en enkemand på 50 år. Han var en del syg, for store lunger, så en bror til ham boede der en del tid.

Efter vores bryllup den 2.8.1953, tog vi tilbage til hver sin plads, indtil November. Så flyttede Gustav ud, vor jeg var og fik delt arbejde der og hos en nabo.

Fra Pulsen:

Svend blev født på St. Maria Hospital den 6.11.1954, 15 måneder efter brylluppet. Da han var ½ år flyttede vi til Thorup, og var hos mor og far, mens vi så på ejendomme, med hele 20.000 kr på bankbogen. Dengang var det helt andre priser! Landbruget her Pulsen 3, kostede den gang 46.000 kr.

Ingrid blev født der, hjemmefødsel, den 6.3.1956. Kaj kom til verdenen ved kejsersnit på Dronninglund Sygehus, den 6.2.1959.

Og nu i 1981 er i alle (børn) flyttet hjemmefra og vi to gamle er tilbage på Pulsen 3. Det er her jeg begynder at skrive mine erindringer.

Endnu senere i vinteren 1995-96 er Gustav kommet på plejehjem. Jeg skulle have ejendommen solgt og finde en lejlighed i byen. Gården blev solgt den 1.5.1996. Jeg er flyttet til Aalborgvej 613 i Flauenskjold den 15.7.1996.

Da vi kom til Pulsen i 1955, var der køer at malke og vi 4-5 husmænd i nabolaget skiftedes til at køre mælken til mejeriet i Østre Dorf. Senere blev en anden mand sat til at køre hele turen, Chr. Larsen. Endnu senere kom en tankbil efter mælken og vi kunne fylde en lille spand eller kande med kærnemælk eller skummetmælk fra tankbilen.

Når vi skulle have køer over vejen på græs blev der sat en snor, med noget hvidt papir, over, mens køerne kom fra stalden og ud. Teglværks mutter kom på knallert på vej til fiskene i Sæby eller Frederikshavn. Hun skældte ud: "Kunne kællingen ikke stå her og passe på?"

Skolebussen gik lige omkring, så det var let for børnene at tage med den hver dag.

Høsten af hø på Pulsen, var først at slå høet, vende det, rive det sammen og derefter at stable det i stakke ved Sankt Hans tid. Senere fik vi traktor med en gaffellift bagpå. Traktoren tog en stak ad gangen.

Stakken blev så med reb og talje hejst op fra ladegulv til høloftet, hvor den så skulle skilles ad og forkes længere ind og sættes i tavl.

Senere igen blev høet løst bundet fra en presser i forholdsvis let håndterlige knipper. (Lavtrykspresser). Men da de endnu senere blev hårdtpresset var det en plage at være med til sådant arbejde. (Højtrykspresser)

Henrik, Svend Kaj og Bedstefar (og Jens) i baggrunden. Jenny, Edith, og Gustav i forgrunden. (Fotograf: Ingrid)

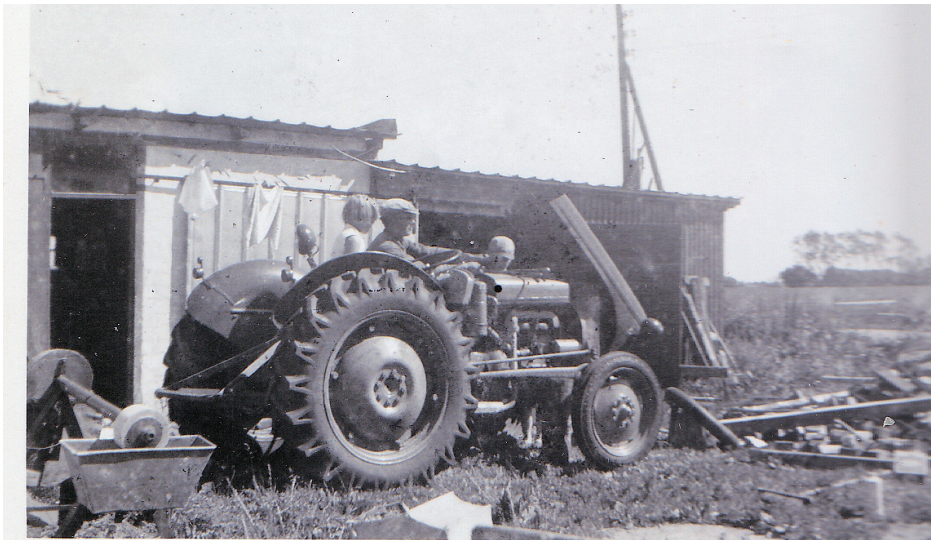
Halmknipper efter mejetærskning var også slemme. Medens vi fik mejet

med selvbinder var negene jo til at have med at gøre. Men der blev udviklingen til en plage.

Også en gang efter vi var blevet gift, var jeg med 3 børn med bus til Aalborg, og uden i Vejgaard hos Else og Karl (Fars halvbroder). Der var foruden dem, Martin og Henry, der døde som ung nygift.

Efter køerne var solgt, handlede Gustav med alt muligt. Møbler, maskiner, kartofler, grønkål, æg, slagtehøns, som vi gjorde grydeklare. Vi klargjorde 40 stk på en dag.

Grønkålene blev også ribbet og skyllet til nogle kunder.

Vores første traktor

Den første traktor, en rød Ferguson 31

I 1970 købte han bil og byggede "Pulshallen" fra en arv fra forældrene. Var der gode møbler i mellem det, han købte fik vi vores gamle møbler fornyede.

En gang mens far handlede, kom Kaj hjem fra København på motorcykel i fuld mundering. Da far så ham i døren, sagde han: ”Nå der er ham der ville købe møbler.” Han havde ringet at han ville komme straks. Kaj tog hjelmen af og grinte af far: ”Kan du ikke kende mig?”

I 1996 den 1. maj solgte vi Pulsen 3 til Lars Ovesen for 342.500 kr. Han har siden solgt Husene og marken bagved og fået 288.000 kr..

I 1994 kom Gustav på ”Aldersro” og jeg har fået min aldersro, her på Aalborgvej 613C i Flauenskjold. I lejet lejlighed til 2.500 kr om måneden.

Storvask

Storvasken foregik en gang om måneden. Tøjet blev lagt i blød i et stort trækar. Blødemidlet var soda og der lå hvidt tøj i den ene side af karret, kulørt i den anden side.

På en bænk, som også var slagtebænk, stod vi med hvert sit ”Bærkar” deri varmt vand fra gruekedlen med brun sæbe pisket ud i. Vi vaskede med vaskebræt og ”Knofedt”. Efter denne vask blev tøjet lagt i gruekedlen i sæbevand af sæbespån. Der blev skyllet i to hold vand og sidst med ”Blånelse” ultramarine. Vredet så godt vi kunne. Til lagner var vi to, en fra hver sin ende.

Om sommeren kørte vi med hestevogn til Karup og hjalp med høsten hos Jette og Christian. Sikke bakker. At de kunne dyrkes! Vi var glade for vores flade jord, med den lille bakke på inden engen.

Både Svend og Kaj arbejdede efter skoletid hos Herman i Tvedegård, Dorf Gade, med at muge ud ved grisene. Ingrid måtte gøre nytte hjemme, når mor var på arbejde. Der var mejerispande, der stod og ventede fra om formiddagen.

Ingrid vandt en dukke ved basaren i Dorf Forsamlingshus.

”Kaj i m  nne kløer, ug    si, hwa far lawer” huskes Kaj for at have sagt en del gange.

Det blev også til at rense og raspe roer til grise og kalve.

Da I blev større, var der roer at hakke. Kartoffler at tage op, vi kravlede med kurv imellem to, spanden til de små og dårlige kartofler.

I flere år lavede jeg sange til alle der spurgte, men efter operationen holdt jeg op. Har dog makket lidt til familien senere, ellers slut. Nu er strik til Mother Theresa, det bedste jeg ved. Og så kryds og tværs.

Da Svend var 6-7 år var han med Far og Jens Hansen ude for at hente halm ved Anders Hedegaard et sted   st for Pulsg  rden. Svend faldt ned af læsset og fik brud på langs i armen. Hedegård kørte til lægen med ham og far. Svend fik gips på.

Svend cyklede rundt med Vendsyssel Tidende om søndagen Han fik en kuglepen VT hvor bussen s  s k  rende op og ned.

En gang vi gamle var i byen, kunne børnene ikke forliges. Det endte med at en træsko ramte øverste rude i vinduet i køkkenet. Det var vist Ingrid!

Kaj var sen til at lære at cykle – 9   r. Ingrid hersede med ham på Pulsen og helt ned til Præstbro. ”Det var den gang”.

Mine arbejder på Pulsen

Et kapitel for sig, er alt det arbejde udenfor hjemmet, som jeg påtog mig, for at få penge til mig selv, indtil det blev Pension-tid.

Først var jeg hjemmehjælp for kommunen en tid i forskellige hjem rundt om i Dorf. Navne som Berthe F  rck og hendes søn Ejner, Lars Hald, Emanuel Pedersen, Martha Poulsen, Søster Hegaard.

Efter en tid blev Gustav gal på skattevæsenet, som krævede skat af mine penge hos ham. Derefter gik det over til ”sort”. Jeg har aldrig selv søgt, men er blevet opfordret af de forskellige. Her var det Nørgaard, Brugsen, Præstegaarden hos Schødt, Bent Nielsen, Kofod-Phil, lidt hos Larsens i mine unge dage.

Hovedrengøring 2 gange årligt hos Holm, Voer præstegård (”har de husket lampen Fru Gøsgis”) hos Jacob Holmgaard, Henning Hansen, Smed Jensen Dorf, Trintved i roer og i huset, i roer i Tveden, Dorf Mølle og hus, Søndergaard ved Ørsø. 13 år i Thybodal hos Tandlæge Jørgen til sidst samtidig hos fru Sørensen og fru Clausen. Mormor og farmor hos tandlægens.

Lejlighedsvis hos Johs. Jensen Tvedegaardsted, hos Frederik, Karen Marie Nielsen, Ellen Mølhaven, fru Eriksen. Ligeså opvask til store gilder, disse steder, i roer og høst hos vor nabo Ejner. Sidst hushjælp i Kvisselholt hos Vanggaard og fru Berner, indtil jeg fik Pacemaker, 8. februar 1988. 1. oktober 1986 fik jeg en øreoperation på Riget. Her fik jeg fjernet en knude i øret ved lillehjernen, derfor blev jeg døv på vestre øre og fik høreapparat i 1987.

Efter at have læst Nr. 9 af Barn af Vendsyssel (Dalsgaards) kan jeg se at Regnar Jensen, Nr Sundby er ud af samme familie som jeg og mine søskende. Regnars Bedstefar, Lars Tolstrup, kaldet, var bror til min bedstefar Jens Ravnholt.

Der var endvidere Ravnholtskrædderen, jeg huske ikke hans fornavn. En anden bror var Carl Bjelbak Agersted. Kun en søster var der, Maren Jensen, Lærerinde i Egtved. Min Bedstemor Johanne, var tvillingsøster til Skrædderens kone Stine.

Lars Tolstrups efterkommere kender jeg kun navne på to piger, Agnes, Signe og nu, efter bogen en søn Jens. Signes datter Erna, er mor til Gudrun, gift med Magnus i Dorf, ”Brødkeriet”. Skrædderen havde flere børn: Agnes, Jenny, Kristine, Petra, Carl og Jens. En datter af Jens er Ellen Margrete, gift med Svend Pedersen, Flauenskjold.

En anden søster til min Bedstemor, hed Else, var gift med Kusk-Johan. Der var to piger, Anne Marie i Søraa og Magnine gift med Jens Kaj, Ulsted, Vistnok "Ulstedlund"- et landbrug.

De to brødre, som min Bedstefar var den ene af, deres far blev kaldt "Pjaltekræmmeren" og boede på Kvisselholt Mark, nr 2 ejendom øst på efter Ravnholtsted, Løgtvedvej 18, i vor tid. Dette er mit fødehjem, der er vi 5 ældste født i V. Møgelmoose, Asaavej 1.

Senere

Mon jeg skulle se tilbage på et gammelt liv 87 år?

Jeg er født 10.11.1919 på Kvisselholts Mark. Og er nu oldemor til 2 drenge.

Da jeg var begyndt i skole, skulle jeg derfra til Jordbroens skole. Læreren var lærer Sørensen – til Dronninglund. En "stor" skulle med en lærer, i Rådhusgade. Nu forlænget til en endnu større. Alle mine søskende har gået samme steder.

Man bliver voksen efter konfirmationen. Hjælp til hjemme til den næste i familien var 16-18 år og så kom ud for alvor. Vi var 6 børn. Første plads ude, til et landbrug ikke langt hjemmefra. Her var der børn. Nr. 5 blev født. Jeg var der 1½ år. Så kom præsten til mit hjem og bad om at jeg ville have plads i Dronninglund. Og det var jo spændende.

Der var jeg ½ år. Her var der 4 børn og en kokkepige.

Så kom jeg til Solholt. Et ret stort landbrug, hvor der de gamle ejere, med 2 eller 3 voksne børn.

Derefter blev Dagmar og jeg enige om at tage på højskole i Horne. Vi unge fra Dronninglund havde været på udflugt der til – og så var vi "solgt". Der og ingen andre steder.

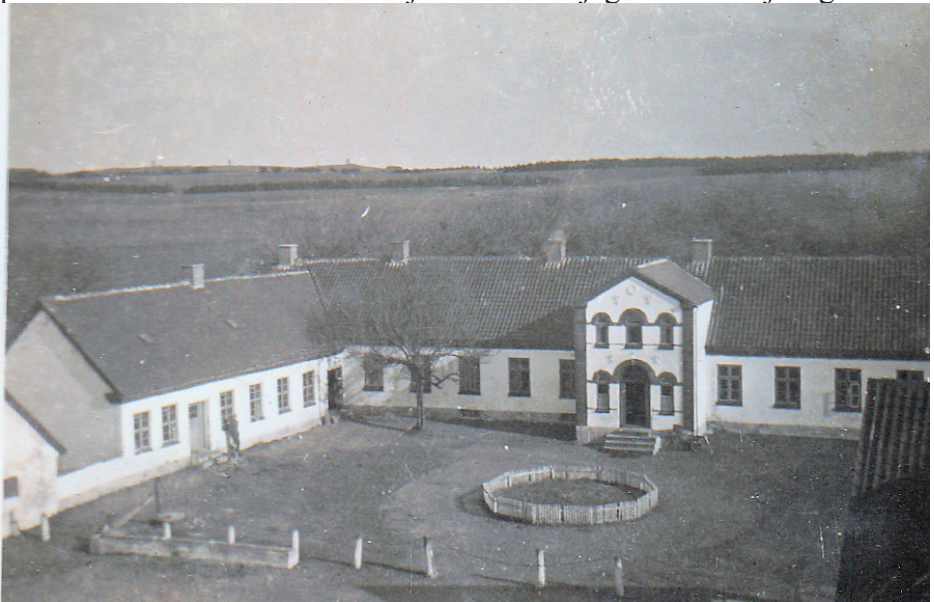
Senere blev vi nu også enige om at tage på husholdningsskole. Det var på Ry Husholdnings Skole, men vi blev også enige om at "Det her er ikke som i Horne"

Det var jo krigstid. – 1940 – men Horne slap for besættelse af højskolen. Vi havde pas som jeg måtte – skulle vise en enkelt gang. Jenny var der i 1945. Det år var jeg på Kjærsgaard i Tornby – Naboby med Horne. Ejeren der Christian Henrik Nielsen, hans kone ”Kitte” Børnene, Christian Henrik, Niels Jørgen, Elsebeth, Erik, Sisse og Bent.’

Der kom svære tider for den familie. Manden ”CH” døde af fåresyge – han døde i Viborg, hvor der var psykiatrisk hospital. Elsebeth fik børnelammelse, gården blev solgt. Fru Nielsen flyttede til Hjørring, Solvænget 3. Der blev jeg opfordret til at være hos dem en tid.

Der kom brev fra venner i Hjørring. Så måtte mor og far undvære hjælp – de var jo også raske, men havde hjælpebehov. De sagde ja til at jeg rejste.

På et tidspunkt var jeg selv indlagt for skarlagensfeber. Jeg havde da plads i ”Rosendal” ved Thorshøj. Det var før jeg kom til ”Kjærsgaard”.

Kjærsgård, som jeg tjente på.

Jeg havde en smule udslet, men var ikke syg.

Jeg måtte til læge: Fik ordre til at lade alle butiksbesøg være og kom så på sygehus i Dronninglund – ”På epidemien”, men fik ikke smerter. Da jeg skulle ud igen blev alt tøj desinficeret inden jeg kom op.

Kort efter fik jeg en bule på halsen, jeg kom på sygehuset og fik den punkteret. Videre resultat fik jeg ikke.

På den tid synes jeg at jeg var hjemme hos forældre og havde ”løst arbejde”. Lidt hos Olga og Viggo – Købmand i Jordbroen, tage sukkerroer op hos Henning Hansen i Dorf. ”Sygevikar” i Torslev præstegård, hos pastor Lentz den fæstede pige var syg, ikke præsten. Det må være tiden på ”Kjærsgård” for pastoren rådede mig til at lade være. Ved ”alle de børster” – sådant et sted!.

Nå, jeg slap da godt fra det.

Jeg løber lidt rundt på tiderne, men 1940 på Horne og 1945 på Kjærsgård.

Så kom jeg endelig fri og søgte husholderplads i Stenhøj og senere i nærheden af Vejle. I vejle var Gustav den gang hotelportier på højskole hotel. Vi blev gift og tog tilbage til Stubdrup hos Chr. Andersen, der havde mistet sin kone Der var der også lidt markarbejde.

Da Svend var ½ år, flyttede vi til Vendsyssel igen Vi var i Thorup til vi fik købt Pulsen 3. Svend er født på Sankt Maria Hospital. Ingrid er født på Pulsen. Kaj er født ved kejsersnit på Dronninglund sygehus.

En dårlig cykel

Som gift kone og som alle andre, måtte jeg nøjes med hvad mandens indtægter rakte til. – både til maden og tøjet. I flere år havde vi ikke bil, så cyklen blev vores transportmiddel. Både med og uden børn. Men lidt kom vi da ud. Ingrid og jeg skulle til Thorup på cykel.

Grønlund ved Thorup, hvor mor og far boede

Men vi nåede kun til teglhuset på vej mod Dorf da cyklen knækkede sammen.

Jeg synes vi skulle med bus og var inde hos ”Søndergaards” og låne penge til billetten, da cyklen gik itu.

Det var nogle måneder efter Kaj blev ”født” En anden gang kørte vi til Karup. Cyklen må have været ”Vag” for det synes nu så længe efter. Kristian måtte køre os hjem i bil, fordi den var noget ustabil.

Da vi fik bil

Men efter 1970 fik vi bil. Da havde Gustav arvet efter sin fars død. Da blev ”Pulshallen” bygget.

Da havde han penge til både bil og hal. 20.000 synes jeg det var, men

der må da have været noget i baghånden!!!!

Jeg havde roe og høstarbejde hos Ejnar og Frida. Og på en eller anden måde fik jeg rengøring i Dorf brugs (hovedrengøring). Jeg husker ikke helt hvordan det gik til. Jeg havde ikke søgt, men fået det ved "Mund til øre" metoden..

Svends konfirmation blev holdt i soveværelset på Pulsen

Hos tandlægens i Thybodal i flere år – også efterfølgende hos mormor og farmor i denne familie. Lidt kommunalt som husmoderafløser, men det meste sort, FY!!

Kaj blev konfirmeret som den sidste af de 3 børn.

Også Kvisselholt og Løgtvedvej, hos Hanne og Hans. Dorf mølle, Trintved og mange flere. Med min indtægt skulle jeg betale olieregning m.m.

Derfor blev det også brugt til bestik til jer børn. Mit eget bestik er fra vores bryllup. "Riberhus". Så da jeg måtte have operation i hovedet for en voksende "Knode" trappede jeg ned og holdt til sidste helt op.

Den store operation af knuden, som var en svulst på hørenerven, foregik på Rigshospitalet i København den 8. Oktober 1986. Det var samme år som Maria (Ingrids datter) blev født. Nu er hun lige blevet gift. Jeg fik også en Pacemaker indopereret den 8. 2. 1988.

Men jeg slap da godt igennem begge operationer og er nu 87 år. Gustav er på Margrethelund. I Dronninglund – dement i 10 år. Jeg har det med medicin og rollator o.s.v. Så jeg kan bo alene.

I børn må også kunne huske lidt fra skolen. Mobning eller andet.

Mit arbejde i Dorf præstegård blev jo ved hos Nielsen og Kofoed Phil. Jeg gik i ”arv”.

Tøjvask var med vaskebræt. Det hvide blev kogt i gruekedlen, skylning i koldt vand og vrides det vi kunne orke. På ”Pulsen” fik vi dog en vaskemaskine og en vrider. En tid havde vi slange der fik vandet til at løbe på gulvet. Nogen havde en maskine til udlejning. Mælkejunge og spande skulle gøre rene i lunkent vand og soda og børste. I Møgelmosse fik vi strøm. Og det blev installeret overalt, men ikke som nu, med mange stikkontakter. Vi og mange andre fik senere mere forstand på det efterhånden, men ikke malkemaskine, før far og mor boede i Thorup.

Men da vi på ”Pulsen” havde et hjørne i hønsehuset med plads til et ”Das” gik det fremad. Men det rigtige badeværelse, fik vi efter Ingrid's bryllup i 1976. Det koster over 30.000 kr. nu så jeg i avisen.

En form for stamtavle

Min farmors forældre

Oldemor, Marie Kirstine, f. Jensdatter, født ca. 1.4.1838

Oldefar, Jens Peter Larsen, Ulvsgaard

Min farmors bror, Alfne og Karl Risager, landmand og smed i Jordbroen

Mine forældre

Susanne Marie f. Jensen, født i Lille Ravnholt, Agersted den 20.6.1896

Anders Christian Berthelsen, født af ugifte Thormine Jakobsen, Jordbroen den 15.1.1896

Far: A.C. Bertelsen, Landmand Aakjær ved Aså

Mors forældre

Johanne og Jens Jensen, Lille Ravnholt

Mors søskende

Anna født 6.10.1891, gift med landmand Laurits Christensen, L. Ravnholt Agersted den 11-11-????

Sinne Pedersen, født 23-12-1898, gift med landmand Johan Pedersen, Blære Hede, Års

Marie Kjeldsen, født 29.11.1898, gift med Gartner Aksel Kjeldsen, Ringsted,

Hans Jensen, født 31.8.1903, Søndergaard, Dorf, Gift med Johanne (29-7.????) samme sted.

Kristian Jensen, født 15.1.1906, Ravnholtsled, Agersted, Gift med Anna, Nybro Præstbro, f. 8.12.????

Maren Larsen, født 31.8.1907, gift med landmand Kristian Larsen, Glimmerlyst, Hugdrup, Dybvad 30.08.????

Fars halvsøskende i ægteskabet med Thormine 11.12.1871 og O.C. Nielsen 12.12.????, Banearbejder Aalborg.

Martin Nielsen, Født 14.11.1901, bådebygger gift med Magda Sørensen

Carl Nielsen, født 5.6.????, Kriminaloverbejant, gift med Else Køppler.

Henry, død som ung, gift med Henny Pingel, nu Olsen, Wibrandsvej 74, København S.

Mine søskende:

Johan Berthelsen, født 25.6.1921, gift med Annelise, født 19.12.1925, landmand og skovarbejder.

Børn

Birthe, født 8.12.1945

Jørgen, født 15.11.1948

Leo, født 5.6.1951

Ammy, født 29.7.1954

Jenny Sørensen, født 8.11.1922, Dronninglund, fh. Gift med landarbejder Jens Sørensen, 6.12.????, Agersted, fraskilt.

Børn

Ninna, født 4.9.1952

Allis, født 4.9.1956

Henry Berthelsen, født 20.1.1925, fh. Landarbejder og teglværksarbejder, Nu Københavns Gas, Gift med Oda Christensen 23.12.???? Agersted, nu Herlev.

Børn

Stanis, født 26.11.1954

Steen, født 12.1.1956

Hans Berthelsen, født 28.11.1926, fh land- og teglværksarbejder, Nu København Vand. Gift med Edith Christiansen, 16.2.1927, Gundsømagle, nu Roskilde.

Børn

Anders Christian, født 29.8.1954

Hans Ole, født 20.5.1959

Mary Sørensen, født 9.2.1930, gift med Lindegaard Sørensen, 5.4.1919, Landbrugsmedhjælper Dorf, Taxaejer osv, i Skagen, chauffør på Sandormen.

Børn

AnneMarie, født 12-10-1951

Jens Erik, født 10.5.1955

Mine egne børn

Svend, født 6.11.1954

Ingrid, født 6.3.1956

Kaj, født 6.2.1959

Gustavs søskende

Aage Gøgsig, født 15.12.1912

Karla, født 5.11.1911

Ebba, født 11.5.1917, gift med Harald Larsen 10.8.1946

Børn

Gudrun, født 14.8.1947

Margit, født 16.2.1949

Viola, født 15.4.1920

Børn

Bent, født 24.11.1953

Arnold, født 8.3.1923, gift med Lis 7.4.1955

Børn

Jan, født 8.6.1957

Susanne, født 27.6.1959

Bo, født 30.6.1966

Jette, født 14.4.1925, gift med Christian Christensen 16.7.1955

Børn

Kjeld, født 19.4.1960

Ella, født 28.3.1962

Christiane, død i 1942

Aalbæk, død i 1946

Peter, død som ung

Gustavs forældre

Arnold Gøgsig, født 1.12.1887, gift med Marie Hansen, født 22.8.1888
i Kragkob Jerup, gift 10.10.1911

Arnold død på Frederikshavn sygehus 8.9.1970

Marie død på Frederikshavn sygehus 5.3.1965

Gustavs fars søskende:

Niels, født 25-5-1878, død 21.3.1952

Holm, født 13.12.1884, død 6.9.1942, 57 år og 9 mdr. gammel

Otto, født 21.9.1879, død 10.12.1916, 37 år gammel

Theodor, født 29.4.1891, død 11.9.1927, 36 år gammel

Anne Gøgsig Larsen, født 2.8.1897, død 9.2.1972

Christian Gøgsig, født 4.5.1900, død 26.11.1984

Bedstefar Gøgsig, Niels Peter Gøgsig født, 16.5.1849, død 17.7.1920
Bedstemor, Jette Gøgsig, født 1.12.1854, 70 år og 5 mdr. gammel.

Deres børn:

Niels Gøgsig, født 9.9.1875, død 19.7.1943

Jørgen Gøgsig, født 25.5.1854, død 21.3.1952

Holm Gøgsig, født 13.12.1884, død 6.9.1942, 57 år og 9 mdr. gammel.

Otto Gøgsig, født 21.9.1879, død 10.12.1927, 37 år gammel

Theodor Gøgsig, født 29.4.1891, død 11.9.1927, 36 år gammel

Christian Gøgsig, født 4.5.1900, død 26.11.1984

Niels Gøgsigs børn:

Ingeborg, født 31.1.1901

Herman, født 17.2.1903

Krista, født 26.3.1905

Hans, født 18.4.1907

Anne, født 5.3.1909

Kaj, født 5.4.1911

Tage, født 30.7.1914

Holm Gøgsigs børn:

Svend og Arla

Otto Gøgsigs børn:

Jytte og Ulla

Anne Gøgsig Larsen Skagen børn:

Peter og Ejvin

Keld og Doris

Christian Gøgsigs børn:

Elly og Knud

Poul og Jette

Marie Gøgsigs søskende:

Børn

Anna Hansen Jensen

Peter og Kaj og Albert og tre piger

Hanne Hansen Støtt ingen børn

Hans Hansen

Julia og Karen og Villy

Holger ikke gift

